

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

تحلیلی پیرامون مبانی و مفاهیم الگوهای رشد و توسعه اقتصادی در نظام

اقتصاد اسلامی

نویسنده: حسین آزاد دانا

استاد راهنما: مسعود درخشان

استاد مشاور: مشاور: غلامرضا مصباحی

سال تحصیلی: مرداد 1371

توصیفگر: 341 ص . : جدول ، نمودار

واژگان کلیدی: رشد اقتصادی / اقتصاد اسلامی / منابع انسانی / منابع طبیعی / سرمایه گذاری

/ تکنولوژی

چکیده:

هدف از این پژوهش، تحلیل مبانی و مفاهیم الگوهای رشد و توسعه اقتصادی در نظام اقتصاد اسلامی است. این تحقیق که به روش کتابخانه ای انجام شده در چهار بخش تنظیم شده است. بخش اول به بیان کلیاتی پیرامون ماهیت رشد و توسعه اقتصادی در نظام اقتصاد اسلامی می پردازد و ضمن بیان مشخصات نظام اقتصاد اسلامی، مشخصات رشد و توسعه اقتصاد اسلامی را تشریح می کند. بخش دوم عوامل بنیادین رشد و توسعه اسلامی را مورد بررسی قرار

می دهد. بخش سوم دکترین رشد و توسعه اقتصادی در نظام اقتصاد اسلامی را بیان می نماید که متدولوژی اسلام در تبیین الگوهای رشد و توسعه اقتصادی و اهداف سیاست توسعه اقتصاد اسلامی را مورد بررسی قرار می دهد. بخش چهارم به بررسی مبانی ارزشی رشد و توسعه اقتصاد اسلامی نقش اجتهاد و احکام ثانویه بر رشد و توسعه اقتصاد اسلامی نقش دولت و حکومت بر رشد و توسعه اقتصاد اسلامی می پردازد و در پایان مقایسه ای تحلیلی از مبانی و مفاهیم الگوهای رشد و توسعه اقتصادی در نظامهای اقتصادی اسلام سرمایه داری و کمونیسم را ارائه می دهد.

یافته های تحقیق نشان می دهد که یکی از عمده ترین و مهمترین مسائل و مفاهیم اساسی مطروحه در تحلیل الگوهای جامع رشد و توسعه اقتصاد اسلامی عوامل سازنده و متشکله این الگوها می باشد. این عوامل در دو گروه بنیادین و موثر مهمترین علل و عوامل سازنده الگوهای رشد و توسعه اقتصاد اسلامی را تشکیل می دهند. منابع طبیعی و تولیدی، جمعیت و نیروی انسانی، سرمایه و سرمایه گذاری و فن آوری عوامل اصلی و بنیادین این الگوها را تشکیل می دهند. همچنین پویایی و درگرگونی ساختاری ساخت و ابعاد بازار تخصیص بهینه و مشروع منابع اقتصادی توزیع عادلانه در آمدها روابط اقتصادی بین الملل اشتغال کامل نیروی انسانی برنامه ریزی توسعه اقتصادی نظام آموزشی و تحقیقات عوامل موثر بر الگوهای رشد و توسعه اقتصادی را تشکیل می دهند. در دکترین اقتصادی اسلام توسعه منابع انسانی توسعه و تولید سودمند تأمین رفاه عمومی توسعه متعادل اتکا بر توسعه درونزا، تکنولوژی مدرن، استقلال اقتصادی و وحدت و همبستگی عظیم دنیای اسلام مهمترین اهداف سیاست توسعه اقتصاد اسلامی را تشکیل می دهند. همچنین دولت به عنوان یکی از مبانی تحلیل رشد و توسعه اقتصاد اسلامی دارای یکسری وظایف و ابزارهای سیاستگذاری می باشد. از جمله مهمترین سیاستگزاریهای آن در عصر حاضر سیاستهای مالی همچون سیاست مالیاتی توزیع

عادلانه درآمدها ، کنترل سرمایه گذاری بخش خصوصی و عمومی و مخارج عمومی می باشد و نیز سیاستهای پولی همچون سیاست کنترل جریانات پولی و کنترل شبکه بانکها می باشد.

با مقایسه نظامهای مختلف نتیجه گرفته می شود که الگوهای رشد و توسعه اقتصاد اسلامی در تمام ابعاد اعم از ماهیت جایگاه انسان ، نقش عوامل تولید ، عامل قدرت اقتصادی، مکانیسم روابط و نیروهای تولیدی ، روابط مصرف و تولید ، برنامه ریزی سیستم توزیع در آمد و نقش دولت ، بهترین و جامعترین فرمول پیشرفت حیات اقتصادی بشر را در راه تامین رفاه فردی و اجتماعی ارائه می دهند.